

St. 19.

V Gorici, 11. maja 1883.

Tečaj XIII.

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemana ali v Gorici na dom pošiljana:

Vse leto f. 4.40
Pol leta „ 2.20
Četrt leta „ 1.10

Pri oznanilih in tako tudi pri „po-
tanikah“ se plačuje za navadno tistop-
no vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah v gosposki ulici blizu „treh kron“, na starem trgu in v nanski ulici ter v Trstu, via Caserma, 3.

Dopisi naj se blagovoljno pošiljajo uredništvu „Soče“ v Gorici v Via Ascoli 8, L., naročnina pa opravištvu „Soče“ Via della Croce št. 4. II.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delalcem in drugim nepremožnim se naročnina znižuje, ako se oglase pri opravištvu.

Dalmacija in Istra.

V Dalmaciji so razmere našim primorskim močno podobne. Večina prebivalstva je slovanska, to je: hrvaška-srbska; manjšina pa nekaterih mestih je pa italijanska. Nekdaj so imela nekatera dalmatinska mesta svojo lastno upravo, svoje plemstvo, svojo omiko in svoj hrvaški jezik, kakor na priliki Dubrovnik (Ragusa). Pozneje je prišla dežela pod beneško republiko, ki je pošiljala v njo svoje uradnike, svoje ljudi in svoj, to je: italijanski jezik. Tako se je zgodilo, da je hrvaški jezik propadal, italijanski se je pa širil. Uradi, posebno sodnije, postali so italijanski. To ni bil napredek, to je bil nazadek v veliko škodo narodove omike.

V novejših časih se je začela buditi želja po omiki in napredku; zato je bil sprejet v državno temeljno postavo §. 19., ki določuje in priznava vsem narodnostim enake pravice. Vsled tega so tudi v Dalmaciji uradi začeli govoriti in pisati v narodovem jeziku in so tako blagodejno uplivali na ljudstvo, za katero so postavljeni. V zadnjih letih so uradi zapustili to dobro pot in so se vrnili k stari navadi. Tudi sodnije so prišle do sklepa, da edino veljavni jezik za nje je v Dalmaciji italijanski, in da odloki v hrvaškem jeziku so neveljavni.

Dalmatinski poslanci so bili prisiljeni, da so zoper tako uradovanje iskali pomoči na Dunaji v državnem zboru. Poslanec Bulat je stavil nasvet, naj se izreče, da hrvaški jezik je z italijanskim pred sodnijo enakoveljaven. Odsek, ki je to pretresoval, je sodil, da taka določba ni potrebna, ker zadostuje v to svrhu §. 19. temeljnih postav, vendar je priporočil Bulatov nasvet zbornici, ki ga je sprejela, zato da bo s tem vseh homatij naenkrat konec.

Vlada je zahtevala, naj se ta naredba razširi tudi na Istro, kjer so razmere take in veliko slabše, ko v Dalmaciji. Istrski poslanec Milevoi se je nasvetu ustavljal, češ da isterski notarji in odvetniki ne znajo hrvaški in da bi zaradi tega pravica trpela. Državni zbor je pa sodil, da so notarji in odvetniki zaradi ljudstva, da se morajo oni učiti narodovega jezika, ne pa narod njihovega, in je sprejel vladni predlog.

Tega si pač pameten človek ne more misliti, da se morajo narodu pravice kratiti zaradi nezmožnosti notarjev in odvetnikov; zato se čudimo, kako je mogel g. poslanec take razloge navesti. Vedno smo mislili, da se morajo uradi ravnati po narodih, ne narodi po uradih. Ali velja morebiti na Primorskem drugo pravilo?

Druga zlata jama našim kmetom.

V Štjaku, 7. maja 1883.

Ker ste moj zadnji dopis tako počastili, da ste ga djali na prvo stran, drznil sem se, nadlegovati Vas, g. urednik, z drugim spisom, o katerem sodim, da pri-
nese „Sočnim“ čitateljem obilno korist, ako se bodo po njem ravnali.

Druga zdatna pomoč v dosego blagostanja je za našega kmeta neovrgljivo pomnoženje sadjereje. Ves svet je uže prepričan z dobrimi cestami in železnicami, ki vsestransko pospešujejo promet v najodvražnejše severne kraje, kamor se naše južno sadje leto za letom bolj uvažuje ter prodaja po dobrih cenah. Za to stvar se naši kmetovalci, osobito Kraševci in Vrhovci, premalo zanimajo. Le tu in tam opaziš v naših krajih sadno drevo, katero redko donese dotičniku zrel sad. Neporedni fantalini ponoči odnašajo sad in poleg tega lomijo drevesca, da so za več let uničena. A ž njim je usahnilo tudi kmetu veselje do sadjereje, in morda v nepremišljeni jezi poseka edino drevesce, ki mu leto za letom donša mesto sadu navšččnosti. To zamoremo ubraniti le s hitro pomnožitvijo sadnih dreves, ki bi se ne smela pogrešati pri nobenem posestniku. To moremo izpeljati pa le s pomočjo šolskih vrtov.

Vsaka ljudska šola (na deželi) naj bi imela svoj šolski vrt. Ta naj bi bil otrokom prava telovadnica. Tu naj se otrok uči reda, snage in praktične delavnosti. Tu naj se odgojujejo in požlahtnujejo sadna drevesa ter naj se med občinarje razdeljujejo. V malih letih bi se v takej občini, kjer vstrajno deluje pravi učitelj, sadjereja tako pomnožila in zboljšala, da bi donášala ogromne obresti. To je dan danes tim ložej izpeljivo, ker ima ljudska šola pri naši slavni kmetijski družbi v Gorici na razpolaganje cepiče najzlahotnejših sadnih vrst. Toda šolski vrti so pri nas žalobog bele vrane. Šolske oblasti so sicer v tej veljavni stvari dobro podučene, a ogromni stroški, katere imajo za popravo in napravo šolskih stanovanj in učil, ne dopuščajo jim, da bi večji bremena nalogali omagajočemu kmetu. Radi tega poprimite se resno te naprave vi, slavna občinska starišinstva, ter napravite vsako svojej šoli tudi šolski vrt.

Priznavam, da vas skelé rane, katere vam provzrokujejo neznosna bremena, a breme ki si človek sam naloži in od katerega pričakuje zdatno odškodnino za svojo požrtovalnost, je veliko ložej nositi, nego prisiljeno breme. Tudi vas bode šolski vrt menj stal, če si ga sami omislite, kakor če bi ga vam drugi

gradili, kajti vi lahko v to porabite tlako, katero občinar ložej da, nego denar. Morda ima občina kak primeren kos zemljišča za šolski vrt; če to ni na pravem mestu, se morda lahko zamenja z drugim proti mali odškodnini. Trebalo bi le zidarje za obzidanje vrta z denarom plačati. Stvar je toraj lahko izpeljiva. Ni je tako borne občine na Goriškem, da bi ne prenesla takega podjetja. Le resnične volje in delavnosti je treba pri začetju. Na noge toraj, občinski predstojniki, pomagajte si sami in pomagaj vam bo Bog. Hribovec.

Dopisi.

Iz Dornberga, 6. maja. (Izgledno maščevanje, vinska razstava.) Pregovor pravi: rosnica oči koljo, a ljuba je Bogu in ljudem. To resnico potrjuje popotnik dopis od tukaj v cenjeni „Soči“ št. 14., ki je marsikaj grjal. Ta dopis je pridobil „Slogi“ enajst udov ter je vinsko društvo namnožil od petorice do štirindvajset udov. Pretekli četrtek so se zbrali udje v občni zbor, so premenili odbor in so si izvolili za načelnika enoglasno velecenjenega gospoda vo-
djo Povšeta. Otršli so se torej mrzloti in krenili so zopet na zavedno napredujočo stran. Tako se s poštenim orožjem in možato zavrne javna graja mlačnosti, a ne z bedastim govorenjem: „vstavljal je klepanje kos, uničeval prijatelje koz“.

Na tej preustrojeni podlagi je to društvo danes razstavilo (v deveto) 34 raznih vin domačega pridelka. Presojevalna komisija kmetijskega društva je bila sestavljena z g. vit. dr. Hentschl-a, vodje Povše-ta, pl. Gironcola, vodje plem. dr. Giordana, praktičnih zve-
dencev g. Katnika in Kerševanija iz Gorice; trije drugi posestniki so bili pa zastopniki občine in društva. Dvanajst mladih vin je bilo z zvezdico odlike pohvaljenih, kakor tudi petero starih iz preteklih let; dvema se je pa podelila premija (cekin in pol cekina), namreč Jož. Sinigoju in And. Mrevljetu. Komisija se je vrlo pohvalno izrazila zaradi nepričakovane izvestnosti gledé na slabo lansko letino. O ciku, plesnobi in enakih glavnih pregledih ni bilo slišati pritožeb, kakor v prejšnjih letih. Presojevanje, katero je vodil vit. dr. Hentschl, je trajalo tri ure; nepopolno znanje slov. jezika od strani predsednika je nadomestoval s prestavo vrli vodja g. Povše tako, da je presojevanje imelo dober vtis poduka tudi pri mnogobrojnem občinstvu.

Popoludne nam je napravilo prelepo veselje nad

LISTEK.

Oglejski biskup Fortunacijan (347-369) i njega „Razlaganje sv. evangelija rustico sermone.“

(Bremic Avgust.)

(Konec.)

Klasični latinski jezik je pričel propadati, a mesto njega je nastopila cerkvena latinščina. Doba umirajoče latinščine nastopila je za Konstantina Velikega in je trpela do Karola Vel. (395 — 800). Cerkvena latinščina je vzrastla na deblu latinščine, imenovane „latinus rusticus.“ Tega ljudskega jezika so se prijeli cerkveni očetje in so ga povzdignili do največje veljave v cerkvi in državi. Za Karola Vel. je tudi cerkvena latinščina očitno jela propadati, ker nazgela se je bila oblik in izrazov, znanih le jeziku, katerega se je posluževalo navadno ljudstvo, katerega so izobraženci imenovali romanščino. Ta romanščina je bila zmes latinščine in jezikov, narječij itd. novo došli narodov, grmanskih in drugih za časa preseljevanja. Ker je postajala cerkvena latinščina narodom uže nerazumljiva, je Karol Veliki leta 813. zapovedal, da se ima ljudstvu Kristus

oznanovati v romanščini (vulgarščini). L. 813. je cerkveni zbor v Rheimsu zahteval, da se škofovi ogovorijo podomačijo (vulgarizirajo); prav tako sklene zbor v Tursu l. 814. in zbor v Maincu l. 849. V pogodbi nadškofa Herarda, ki je l. 858. razširil karoliški temeljni zakon, je ukazano duhovnom, da pri duhovskih poslih morajo se posluževati ljudskega jezika in da se moraja podomačiti navadne latinske molitve, da jih priprosti narod razume.

V V. stoletju se o romanščini ne more govoriti, ker latinščina tega stoletja vstvarja svojo doto, ki se glasi še na ime latinskega jezika, kajti brez klasicizma ni. In ravno ta jezik se imenuje cerkveni latinski jezik. Kakor je iz tega razvidno, škof Fortunacijan svojega „Razlaganja sv. evangelija“ ni spisal v romanščini, ker je ni še bilo; ta se je pričela kesneje rabiti, o Karolovem času. V latinščini tudi ni pisal, kakor velika cerkvena očeta, njemu sodobnika, sv. Hieronim in sv. Avgustin; v umirajočej latinščini tudi ne, ker tisti čas je bil ta jezik še krepak, polnodoneč, in ker pričinja propadati še le okoli leta 395., v času cesarja Konstantina Velikega, ko je naš Fortunacijan uže polnih 26 let v hladnem grobu počival; in ker sam pravi, da je je spisal „rustico sermone.“ v kmečkem jeziku.

Če se pripisuje „glagolica“ sv. Hieronimu, naj se pomisli, da je ta sovrstnik Fortunacijanov. Če sv.

Hieronim ni izumel glagolice, vendar slovanščino je moral znati, ker je tako izvrstno stolmačil ime Týhik — interpretatur silens — in druge.

Mogoče, da je glagolica še starša od sv. Hieronima. V domovini sv. Hieronima se je narodil bil l. 267 Donat, izvrsten govornik, filozof in književnik. Ta je 6 let pridigoval sv. Krištovo vero v svojej domaciji. Leta 303, za preganjanja kristijanov zbeži v Dalmacijo, od todi l. 304 v Egipt v mesto Thmui (Thmuis), kjer je pastiral Filea, ki je l. 305. februarja meseca kot mučenik za Krista umrl, kateremu je sledil na škofovej stolici sv. Donat, ki je celih 15 let srečno vodil ono cerkev in ki je bil leta 320 pod socesarjem Licinijem mučen, star 50 let.

Farlati pravi o sv. Donatu, da je bil Istran.

V Ogleji se pogosto pravi, da je stal na slovan-
skih tleh, ker zemlja todi je bila lastnina starih Venetov, Slovanom najbližnjih sorodnikov.

V Ogleji so stanovali Latinci ali Rimci kot gospodujoči narod, zraven njih pa tujci iz vseh delov tačas znane Evrope. Slovanov tu ni pomanjkovalo, ker z Veneti bili so stari znanci po trgovskem potu še pred Rimci.

Z novo došlimi Slovani so se narodi todi stanujoči, a njim sorodni, prav kmalu spojili.

Krajevna imena iz stare in nove dobe imajo todi na sebi slovanski značaj.

petdeset došlih udov „braluga in podpornega društva“ iz Gorice, dasi vreme ni bilo vabljivo. Dragih gostov dohod naznanilo nam je pokanje možnarjev; sprejeli smo jih pred vasjo s tremi zastavami. Ta prizor nam ostane nepozabljiv. Pokušali so došli gostje tudi razstavljena vina; za postrežbo je A. Šinigoj, gostilničar, prav pevalno skrbel. Razšli smo se o mraku brez najmanjšega nereda, potem ko smo v napitnicah poudarjali bratovsko vzajemnost.

Samo na eni reči so se naši dragi gosti lahko spodtikali: nad nevidljivostjo naše staroslavne čitalnice in nad domoljubnim molkom povsod hvaljene veteranske godbe iz Pervatine. Nadejamo se, da prihodnjič bode tudi ta pomanjkljivost odstranjena, vsaj kolikor zadeva našo čitalnico. Hvaležni smo podpornemu društvu, da nas je počastilo s svojim izletom; slišal sem, da vsled tega namerava nekaj našincev pristopiti koristnemu društvu. Bog daj srečo!

Atila.

Iz Kobarida, 7. maja. — Dopisu iz „tolminskega okraja“ v 15. št. „Soče“, ki je opisoval c. k. okrajnega zdravnika, naj dodam tudi jaz nekaj o tem, kako se godi pri nas in sploh v celej dolini v zdravstvenem oziru.

Kakor povsod, je tudi tu veliko bolnikov, ki si iščejo pomoči pri kakem mazači ali pa hodijo od Poncija do Pilata prašat svetov, se vé da le slabih. No, ko vidijo, da jim ni že več pomoči, tedaj pošljejo po zdravnika, — pa kam? Okrajni g. zdravnik zgabil je pri nas vse zaupanje zaradi že v onem dopisu navedenih uzrokov. Ljudje se ga prav bojé, in v resnici gospod je „prekomot“, pregosposk. Ne da se mu namreč hoditi okoli in ukazuje, naj hodijo ljudje iskati ga na dom, kjer ga pa še le morda ne dobé. Zgodilo se je, da ko so ga iskali v največji sili, bil je nekam drugam poklican, in tako so se vrnili daleč domu brez njega. Drugemu bolniku je zopet ukazal priti v Tolmin, — a revež se je na potu tako prehladil, da bi ne bil ušel smrti, ako ne bi bil poslal precej po dragega, a dobrega zdravnika g. Fanno v Cedad. Ta mož je pri nas že zdavna poznan kot več, kajti dostikrat je pomagal bolnikom, katerim so bili drugi, že podpisali smrtno sodbo. Ljudje so se mu tako privadili, da pošljejo kar ponj, dasi je močno oddaljen in stane brez zdravil do 20 gld. To ni malenkost za naše borne prebivalce, vendar jih deajo, če tudi težko, kajti vsakdo vé, da je zdravje največje bogastvo človeku. G. Fanna je mož, ki se potruje na vse načine spolniti svojo dolžnost, je prijazen, in je marsikateremu povrnil lubo zdravje.

Najlepši dokaz, kako prijubljen je pri nas, kjer nimamo zdravnika, čeravno ga silno potrebujemo, je ta, da je bil od Velike noči do sedaj v večjih potrebah poklican čez petkrat, in vendar pride zraven tega še svojevoljno vsako nedeljo v Kobarid. Tu ga pričakuje velika množina bolnikov, tržanov in prebivalcev cele doline in vseh stanov. Nikdar nima manj od 30 (reci: trideset) bolnikov pri sebi brez onih, katere gre sam obiskat na dom in, če je treba, tudi v drugo vas. Včasih ima seboj celo tolmača, dasiravno ima tukaj mnogo prijateljev, ki mu radi pomagajo pri dobrotnem delu. Pa, saj ga lahko ima, kajti on dobi od naših ljudi marsikak stotak v blaženo Italijo.

Zato pa vendar marsikdo na tihem misli: jeli treba dajati toliko zaslužka tujcu? Če se ne moremo posluževati okrajnega zdravnika, lahko bi ga imeli v Kobaridu, kakor nekdaj. To ni napredek, to je nazadnjaštvo, da ga nimamo. Res, da se že dolgo časa nekaj govori o tej stvari; pa vendar ni videti nič, dasi potrebujemo zdravnika, kakor riba vode. Prevdarite toraj moške, ki imate nalogo, skrbeti za blagor občanov; pogovorite se gg. župani tukajšnjih občin, kako bi se mogel dobiti k nam kak zdravnik. Če bi ga imeli tukaj, bi nas gotovo manj stal in vsakdo bi vedel, kje mu je iskati pomoči v potrebi.

Gorjan.

Fortunacijan je živel pred prihodom divjih Hunov, ko je Oglej s svojim bogastvom in sijajnostjo vabil v se trgovce iz vseh delov znanega sveta. Latinci in drugi izobraženci imeli so dovolj hrane v latinskem jeziku; kesnjeje so se ti celo romanščine ogibali. Ker v drugem jeziku se takrat ni pisalo, izvenzai grščino, katere pa kmetje v Venetiji gotovo niso govorili, ne ostane drugo, nego da je Fortunacijan napisal knjigo v slovanščini.

Gotovo je bilo napravljenih več prepisov te knjige, ki so morali služiti duhovnom, ki so mej prostim ljudstvom na kmetih pastirovali. Kakó, da te knjige niti en prepis ni ostal? Kasneje so smatrali te knjige, pisane v glagolici, ko arijanske in kolikor so jih v roke dobili, so vse ognju izročili, da v okom pridejo razširjajoč se krivoveri arijancev.

Uže iz tega sledi, da so bile te knjige pisane z drugačnimi pismenkami od latinskih in grških, ker kasneje razločka niso vedli najti med slovenskimi in arijanskimi.

Vse kaže torej na to, da Fortunacijan je pisal „Razlaganje sv. evangelija“ v slovanščini.

V Cerknem, 9. maja. V pretečenem meseci objavila je „Soča“ dva dopisa iz mojega peresa. K prvemu, cestni odbor cerkljanski grajačotemu, bral sem v 17. številki nekaj odgovor. Gosp. dopisnik zagovarja cestni odbor in hoče dokazati, da je moj dopis krivičen in neresničen. Sklicuje se, kakor da bi jaz ne bil več za ocenjevanje kake ceste, najmanje pa še idrijske, ktera pelje po jako neugodnih tleh. S tem hoče, menim, dopisnik reči, da bi bil jaz bolje naredil, ko bi bil molčal. Zadržje bi bilo njemu in marsikomu drugemu v istini najljubše.

Tako g. dopisnik. Jaz mu odgovorjam, da se je on s tem oddaljil od pravega predmeta mojega prvega dopisa. Rekel sem namreč, govoreč o neskrbnosti cestnega odbora, da manjkajo (t. j. takrat, ko je bil dopis priobčen) ob cesti iz Trebnje v Cerkno na nevarnih mestih doprsni zidovi. O idrijski cesti sem se izrazil, da je dodelana slabo, da griva ni podzidana na mnogih krajih ter da se vsuje radi tega po kaceem deževanju cel vlak prsti in groblja na cesto, po kateri stoji voda tu in tam kar v mlakah. Ker se je namenil g. dopisnik cestni odbor popolnoma opravičiti ter ga naslikati vestnega, dolžnosti poverjenega mu področja skrbno izvršujočega, bi moral (kar je u-meval: uže samo ob sebi) ovreči ti moji trditvi ter ji dokazati neresnični. Ali on je preskočil v svoje naglici, kar bi moralo biti glavna snov njegovega dopisa, ter ne reče o tem niti besedice. Njegova opoklost v tem smislu se tim čudnejša zdi, ko mu za drugo ne izmanjka besedij. Menim, da bode lahko spoznati vsakomur na prvi trenutek, koliko je dopis g. dopisnika vreden in koliko je opravičil cestni odbor! To v obrambo. Še nekaj prihodnjič.

Borodinov.

Politični pregled.

Danes imamo poročati našim čitateljem zelo veselo novico. Cesarjeviča naslednika Rudolfa prevzvišena soproga Štefanija pričakuje veselega trenotka, ko bo imela v naročju prvorojeno dete. Cesar je to veselo novost tudi papežu naznanil; o binkoštnih praznikih se ta novost z lece javno razglasi ter se začnejo molitve po vseh cerkvah za princesinjo, katera se preseli 11. t. m. v Laxenburg, kjer ostane do poroda. Prepričani smo, da se strinjamo z našimi čitatelji in Slovenci sploh, ako prosimo Vsegamogočnega, da bi blagovolil ta veselí dogodek blagosloviti.

V državnem zboru je bila po kratki razpravi sprejeta brambovska novela z veliko večino. Isto tako so bile sprejete v tretjem branji: postava o razvidnosti zemljiškega davka, o zvišanem kreditu k proračunu finančnega ministerstva za leto 1883 in načrti postav o še nekaterih drugih, manj važnih zadevah. Načrt postave o nastavljenji obrtnih nadzornikov, zoper kateri se ni niti jeden govornik oglasil, bil je sprejet z veliko večino in nepremenjen.

Zidanje železnice Herpelje-Trst je zagotovljeno. Zbornica državnih poslancev je dotični načrt odobrila in vladi naložila, naj z delom kmalu prične. Pri debati o tej železnici sta govorila tudi slovenska poslanca Nabergoj in Obreza. Prvi je poudarjal potrebo te železnice za Primorje, posebno pa za tržaško okolico, ter je vladin načrt prav toplo priporočal. Poslanec Obreza je pa posebno naglašal važnost omenjene železnice za avstrijsko trgovino in za povzdigo Trsta, kateremu Reka s svojo konkurenco vedno bolj škoduje.

Poslanec dr. Rieger poročal je potem o načrtu dalmatinske državne železnice Siverić-Knin, katere izredno trgovinsko in vojsko važnost je posebej še poudarjal dalmatinski poslanec Bulat.

Na dnevnem redu zbornice poslancev v ponedeljek 7. t. m. sta bila predloga dr. Bulata gledé uradnega jezika v Dalmaciji, o katerem govorimo na drugem mestu, in nasvet Herbstov zadevajoč pravico razprodaje listov „W. Tagblatt“ in „Vorstadt-Zeitung“. Zbornica je prešla o tem nasvetu na dnevni red.

V seji 8. t. m. prašal je poslanec Foregger, ali je vladi znano, da preseza duhovščina na spodnjem Štajarskem svoj delokrog s tem, da nadzoruje učitelje in se prepričuje, je-li poučni jezik slovenski, kar se je godilo — po poslancevih besedah — v Laškem Trgu. V istej seji je predlagal grof Clam-Martinić kot poročevalec odseka za kongruo naslednjo resolucijo: „Vladi se naroča, da ima po primernem načinu

skrbeti, da se onemoglim dušnim pastirjem pokojnina že sedaj poboljša, predno se vpelje postava o plačah katoliških duhovnikov“. Na to je še poslanec Ruczka predlagal, da naj se vse peticijskemu odseku oddane in po njem rešene prošnje z odloki vred izroče vladi v rešitev, kar pa ni obveljalo. Za to je treba dveh tretjin glasov, ker predlog ni bil na dnevnem redu. Baron Hackelberg se je temu nasvetu protivil, češ da so med peticijami jako važne za poslovenjenje srednjih šol. Na to preide zbornica k volitvam v delegacije. Prvi so volili poslanci iz Češke. Ker sti obe stranki iz Češke, levičarska in češka, v enakem številu zastopani in se ustavoverci niso hoteli s Čehi nikakor sporazumeti, morali so se delegati izžrebat. Naključba je naklonila vsakej stranki po pet zastopnikov in po enega namestnika. Za Kranjsko je voljen v delegacije grof Hohenwart, kot. namestnik pa poslanec Klun; za Goriško grof Coronini in kot namestnik Pajer.

Tudi gosposka zbornica je zborovala ter obravnavala mnogo predlogov, katere je že rešila zbornica poslancev, med drugimi postavo o c. kr. deželni brambi in o obrtnih nadzornikih ter mnogih posojilih. V prihodnji seji volila bode zastopnike v delegacije.

Bulgarski knez Aleksander dospel je na svojem potovanji v Cetinje, od koder se poda na Nemško in potem v Moskvo h kronanju carja Aleksandra III. Tudi črnogorski knez je naznanil svojim podanikom, da zapusti domovino, da bi se udeležil slovesnostij kronanja svojega prijatelja in dobrotnika carja Aleksandra.

Domače stvari.

Društvo „Sloga“ je imelo včeraj, 10. t. m., odborovo sejo, v kateri so se sprejeli nekateri novi udje in v kateri je podpredsednik poročal o dosedanjih pripravah za otroške vrte. Iz daljšega poročila naj le to objavimo, da podjetje veselo napreduje, dasi ni še popolno izvršeno. Upati je, da se prvi otroški vrt odpre že to poletje in da ne bo treba čakati do jeseni.

Društveni imenik kaže do zdaj 231 udov in sicer v poverjeniškem okraji: Miren 9, Čepovan 7, Vogrsko 10, Ročinj in Ajba 22, Libušnje 13, Pervčina 8, Deskla 8, Podgora 6, Kobarid 10, Serpenica in Zaga 2, Komen 3, Šmarska županija 7, Kamnje 11, Renče 4, Solkan 6, Ljvska županija 4, Dornberg 11, Rihenberg 27, Gorica 20, S. Gora 7, Črniče 42, Štanjel 8, Štanjel 11, Drežnica 6, Bate 6, Banjšice 3.

Gospodi poverjeniki, ki niso še vrnili imenikov, so uljudno naprošeni, naj to kmalu storijo, da društvo uredi svoje zadeve.

Goriška posojilnica začne svoje delovanje v kratkem. Pravila so že na poti od okrožne sodnje do posojilnične predsednišči. Rojaki in rodoljubi naj se pridno oglašajo pri predsedniku dr. Nik. Tonkiju in naj pristopajo k društvu. Vsak društvenik mora vplačati najmanj en opravični delež; deleži so po 10 gld., ki se plačajo na enkrat ali pa v dveh obrokih v 8 tednih. Iz začetka se bo posojeval denar v malih vsotah, dokler glavnica nekoliko ne naraste. Denar se izposojuje samo društvenikom, ki naj se v tej zadevi obrnejo na društvenega predsednika, oziroma na društveni odbor. Posojila se bodo dajala na dolžna pisma, na menjice in na razne zastave s potrebnim poroštvom.

Duhovske premembe. — Preč. g. Jožef dr. Gabričević, profesor pastirstva na bogoslovskem učilišti in špirtuval v osrednjem semenišči v Gorici, je imenovan vodja bogoslovskega semenišča in podvodja bogoslovskih študij (vodja v zadnjem oziru je vsakočasni goriški nadškof). — Č. g. Andrej Jordan, bivši knez nadškofjski tajnik, postal je semeniški špirtuval. — Č. g. Fr. Sedej, začasni profesor svetopisemskih ved starega zakona in katehet pri nunah uršulinkah, postal je semeniški knjižničar. — Č. g. Janez Šober, katehet na c. k. državni deški šoli, je stopil v stalni pokoj. — Začasno ga bo namestoval č. g. Angel Centazzo, kaplan pri sv. Vitu na Placuti. Pozneje bo katehetovo mesto razpisano.

Gledé prihodnjega nadškofa goriškega se delajo, ako smo prav poučeni, pri vladi in pri duhovski oblasti potrebni koraki, da bi ne ostal nadškofjski sedež predolgo prazen. O nekaterih meščanih se sliši, da imajo sestavljeno prošnjo do vlade, naj bi jim poskrbela vrednega naslednika rajkemu nadškofu, pa da čakajo, dokler se ne zve, kdo ima največ upanja, da bi prišel v Gorico, potem da še

le zapišejo v prošnjo ime gospoda, za katerega bodo prosili.

Imenovani so za izpraševalce pri župnijskih skušnjah (examinatores prosynodales): monsig. Štefan Kofol iz cerkvenega prava, dr. Ant. Gregorič iz dogmatike, prof. Dom. Alpi iz morale, dr. Ant. Mahnič iz svetega pisma. Dosedanji izpraševalec Fr. Zangerle imenovan je začasni predsednik dotični komisiji. — Župnijsko skušnjo sta delala 8. 9. in 10. t. m. č. gg. Franc Lužnik, kurat v Ročah, in Jožef Poljšak, župnijski oskrbnik v Prvačini.

Imenovanja. G. Karol Fiegl, naš domačin iz Pevme, do zdaj sodnijski adjunkt v Podgradu, pride kot tak k okrožni sodnji v Gorico. Naslednji avskultanti so postali sodnijski adjunkti: Silvan Gandusio v Podgradu, Henrik Kaderka v Volovskem, Viktor Garson v Bujah, Henrik Kacafura, naš rojak iz Tolmina, v Sežani in Miha Depangher v Piranu. Oni, ki je imenovan za Buje, ne razume hrvaškega jezika, ki se govori v ondašnjem okraji; nemogoče pa ni, da bi se ga ne navadil.

Za otroške vrte v Gorici je nabral g. dr. Jožef Tonkli med državnimi poslanci in drugimi človekoljubi na Dunaji 634 gl. Hvala g. državnemu poslancu! — S tem, kar se je nabralo v mestu in po deželi, je vkup nad 900 gl. gotovine, odmenjene za otroške vrte. Podpisanih, pa ne še vplačanih, je do zdaj okoli 300 gl. Torej ima „Sloga“ blizu 1200 gl. na razpolago za otroške vrte. Ker se je večina darovateljev izrekla zoper javno pobotanje, oddajale se bodo na zahtevanje pobotnice posameznim dobrotnikom. Vsakdo se lahko tudi pri društvenem denarničarji prepriča o resničnem vknjiženju svojega daru. Hvala človekoljubnim srcem, ki se spominjajo nedolžnih otrok. Naj bi bilo kmalu mogoče začeti s prvim otroškim vrtom!

Vitez Schneid je zapustil te dni Gorico ter se je podal na Dunaj, kjer ostane nedoločen čas. Na poti se je mudil par dni v Ljubljani, ki ga je bila izvolila za svojega državnega poslanca. Zdravje si je toliko zboljšal, da more zopet delati. Bog ohrani takega moža! — Gospa in sinova so ostali v Gorici, ker sinova hodita v Gorici v šolo.

G. Aleksander Rozman, bivši c. k. okrajni sodnik v Bolci, je storil prisego kot notar ter je odprl pisarnico. Notarski red priznava raznim narodnostim vse pravice, ki jim gredo po naravni in državni postavi. Ker je g. notar prisegel na postave, se pač ni bati, da bi ne spoštoval slovenskega jezika v svoji pisarnici. Bog daj srečen začetek. Prvo slovensko pismo je težko, drugo je laže in tretje že lahko. Dobra volja premaga vse težave.

V Tolmin je želel priti, kakor se nam za gotovo pripoveduje, kot okrajni zdravnik neki dr. Jaschi, Gorican, ki zna vsaj za silo slovenski govoriti, ki služi tam nekje v Istri, pa ni bil uslišan. Neki slovenski zdravnik, katerega se zdaj pogosto na Tolminsko kličejo, je pral na dotičnem mestu, ali bi smel upati, da pride v Tolmin, ako napravi potrebu skušnjo. Dobil je odgovor, da ne, ker so že drugi na vrsti za take službe. Službo je zares dobil drugi, ki jo opravlja tako, kakor popisuje dopisnik iz Kobarida v današnji številki in kakor je popisoval dopisnik iz tolminske okolice v 17 št. Če o takih rečeh molčimo, trpi ljudstvo; če govorimo, pravijo da ljudstvo šuntamo in podpihujemo. Kaj nam je torej storiti? Zaprežemo omnibus, pa se popeljemo v luno, tam bomo prosto dihali in polento kuhali; nikdo nas ne bo zasegal in mi nikogar.

O Fajgeljnovi maši, katero smo pri drugi priliki naznačili, smo povzeli iz daljšega dopisa naslednje: „Iz cerkvenega stališča moramo ta op. 7. priporočati; skladba je pisana v cerkvenem duhu, je liturgična, ne ponavlja besed po nepotrebnem, toraj ni dolga, pa jih tudi ne izpušča. To delo je spisal g. Fajgelj v homofonem slogu, razun Benedictusa in Agnus Dei. Benedictus mi posebno ugaja. — Edino kar v tej maši ni po mojih mislih je pri Credo kos od Resurrexit do konca. Ta kosček utruja večino pevcev. Ko bi znali oddihati se na pravih krajih, ne bila bi ta nevarnost tolika, pa to je križ, ker tega ne znajo. Jaz bi bil želel par postaj (Ruhepunkte), da bi ne bilo vse v eni sapi. Pri Credo v peti vrsti vrnila se je tiskovna pomota: pri „ante omnia saecula“ mora stati križec pri altovem „e“, sopran ga ne potrebuje.

Moja želja je, da bi se ta maša med nami razširila (oblika zunanja je prijazna, cena ne visoka) in da bi jo večkrat peli. Pevci in drugi ljudje bi bili ž njo zadovoljni, ako bi peli z občutkom. Kdor jo pa misli z vedno enako močnim glasom tuliti, naj jo pri miru pusti hvaležen mu bode za to g. Fajgelj, pa tudi jaz.“

Spored, po katerem se bo vršil shod prijeteljev cerkvenega petja na Sv. Gori. I. 16. maja zvečer ob 6. uri skupna pevska skušnja. II. 17. maja ob 9. uri slovesna sv. maša. Introitus; „Spiritus Domini“ enoglasen gregorijanski koral iz

rimskega Graduala. Kyrie, Gloria itd., 4 glasna maša za mešan zbor: „Jesu Redemptor“ od Ad. Kaim-a. Graduale: „Emitte Spiritum“, 4 glasna skladba in falso bordoni od Witt-a s sekvenco: „Veni sancte Spiritus“ od Dan. Fajgelj-na. Offertorium: „Confirma hoc Deus“, 4 glasno zložil Mitterer. Communio: „Factus est repente“ gregorijanski koral, enoglasno. Responsoriji bodo koralni, harmonizirani po A. Foerster-ji. III. Po sv. maši ob 10. izgovor o prospehu cerkvenega petja na Goriškem. IV. Ob 2. slovo od svetogorskega svetišča.

Solska kmetija deželne kmetijske šole ima nekaj mladih telet bikcev, katere po 6 tednov stare prodaja po navadni ceni. To je v velikem interesu živinorjcev, da si za tako nizko ceno vkupijo živali čistega žlahnega Belanskega plemena. Oglasijo naj se posestniki — kupci pri vodstvu slov. oddelka kmetijske šole.

Iz Tolmina v Kobarid se pride s konjem v eni uri, iz Čedad v Kobarid je s konjem čez tri ure. Tolmin in Kobarid sta na avstrijskih tleh, Čedad na laških. Tolmin ima c. k. okrajnega zdravnika, ki se pelje v Kobarid za 5, k večjemu za 10 gl. Iz Čedad pa ne pride zdravnik, ako se mu ne plača najmanj 20 gl. Prebivalci okoli Kobarida so kmetje, ki ne zametujejo denara, katerim gre včasih celo trdo za denar. In vendar, ko kdo oboli, je prišljen iti po zdravnika v Italijo za drag denar, ker ne upa pomoči od zdravnika, ki se je solal v avstrijskih šolah, ki je postavljen od avstrijske vlade, ki se zdrži za avstrijskim denarom, ki je pozlan med avstrijsko državljanje. Kaj to pomeni? Po našem mnenju ne pomeni to za Avstrijo nič dobrega. Stvar je pa po celnoma razumljiva, kajti neki gospodje imajo velike s tem opraviti, da dokažejo, da je primorska dežela italijanska, in nimajo časa, da bi mislili na gmotni blagor prebivalstva ali pa da bi skrbeli, da se ohrani in okrepi avstrijska čut na Primorskem. Avstrijstvo trpi škodo na Primorskem. Kdo je tega kriv? Kdo tega ne vidi, si bi moral videti? Kdo to pospešuje, ki bi moral to brniti? Ne smemo govoriti; zgodovina bo govorila. Prokletstvo naj zadene vse tiste, ki pripravljajo lepo primorsko deželo za laško irredento. Italijančenje na Primorskem pomeni pripravljati pot sovražniku v Avstrijo. Ali je nekje res taka tema, da se to ne vidi?

Nesreča. Premožen kmet iz Doberdoba pelja voze sена v Trst hotel se je prepričati, je li spremiljoča ga hčerka na vozu varna, in stopi na oje; a spodrsne se mu in moč pade mej vola. Vola se splašita in zdirjata; nesrečnemu kmetu šla so kolesa čez vrat, da je takoj mrtev ostal. Druge nesreče ni bilo, da si je bila tudi na vozu sedeča hčerka v veliki nevarnosti.

Pred dvema mesecema zgodila se je v Devinu enaka nesreča. Ne te ne one nesreče ne bi bilo, ako bi hoteli biti naši kmetje nekoliko previdnejši pri vozeih.

Kdor ima z vozovi in z živalijo opraviti, naj je vedno oprezen, previden!

Na koprskem učiteljski so se končale skušnje učiteljske sposobnosti dne 8. t. m. Izpita se je udeležilo 9 Slovencev, iz mej katerih so izvršili izpit druge vrste sledeči gg.: Rustija Anton, Valentinič Ivan in Zorn Ivan; tretje vrste gg. Likar Henrik, Miklavč Anton, Šekli Anton, Uršič Viktor in pa gospodična Vecchio Angela.

Velika skupna notranjska slavnost v Postojni v spomin 600 letne zveze slovenskih dežel z vlado Habsburško in ob enem na prid matici „Narodnega doma“ v Ljubljani vršila se bode v nedeljo 9. septembra t. l. Program, kateri se za časa primerno objavi, ostane do malega po obsegu — kakor lani: — govori, petje, loterija in pa ljudska veselica.

Ožji odbor notranjskih rodoljubov poseže koj v dotiko s p. n. udi širšega odbora zaradi razprodaje lozov, uređovanja dobiteljic in radi agitacije sploh.

Nadejajmo se, da se povsod pomladi lansko prvotno zanimanje, da spet vplamti stari ogenj za naše podjetje! Že s tem menimo buditi narodno zavest, vrjevati narodni ponos, podpirati vsestransko narodno samostalnost ter potem koristiti duševno in gmotno milemu slovenskemu narodu! —

Ožji odbor notranjskih rodoljubov.

Tržno poročilo

V Gorici, od 1. do 8. maja 1883.

Kava: Moka kvintal 178 do 180 gl. — St. Jago 146 do 154 gl. — Cejlon, plantej 152 do 164 gl. — Cejlon perla (biser) 172 do 182 gl. — Porto Rico, srednje in fino 140 do 152 gl. — Malabar 114 do 119 gl. — St. Domingo 102 do 108 gl. — Java 112 do 118 gl. — Rio fino 102 do 106 gl. — Rio, srednje in pol fino 92 do 98 gl. — Santos, navadno in fino 98 do 106 gl. — Sladkor, očiščen

domači 49 do 50 gl. — Melis 44 do 45 gl. — Pesto 43 do 45 gl. 50 kr.

Olje na kvintal: iz oljk najfinije 76 do 80 gl. — fino 65 do 67 gl. — pol fino 54 do 56 gl. — s Karfa (Corfu otok) 45 do 47 gl. — iz Dubrovnika (Ragusa) 46 gl. — iz Istrie 45 gl. — iz pavole angleško 39 do 40 gl. — Petrolji v sodih 23 gl. 50 kr. do 24 gl. — v zabojih 24 do 24 gl. 50 kr.

Masti, na kvintal. Kuhano maslo 80 do 96 gl. — Mast (salo) domača — ogerska 80 do 82 gl. — Špeh domač in ogrski 69 do 74 gl. — ameriški — Sir placentinski star 140 do 150 gl. — prestar 170 gl. — ovčji (pekorin) 125 do 130 gl. — domači bolški star 104 do 108 gl. — nov. 64 do 70 gl. — Grojerjev 72 do 76 gl.

Žita, na hektoliter. Pšenica 8 gl. 50 kr. do 9 gl. — Turšica 5 gl. 80 kr. do 6 gl. 50 kr. — Rž 6 gl. 50 kr. do 7 gl. — Ječmen cel — pehan 8 gl. 60 kr. do 9 gl. — Oves 3 gl. 20 kr. do 3 gl. 60 kr. — Fažol 9 gl. do 11 gl. — Ajda 5 gl. do 5 gl. 10 kr. — Rajž, na kvintal: fini 24 do 26 gl. — novarski naravni 20 do 22 gl. — mutisk 19 do 21 gl. — indijski 14 gl. 50 kr. do 15 gl. —

Vina in špiriti, na hektoliter. Zgane domače — špirit prečiščen 36 gl. 50 kr. do 37 gl. — Vino črno 18 do 22 gl. — belo 20 do 22 gl.

Moka na kvintal. St. I. 19 gl. 40 kr. — St. II. 17 gl. 50 kr. — St. III. 16 gl. 60 kr. — St. IV. 15 gl. 80 kr. — St. V. 12 gl. 50 kr. — St. VI. 9 gl. 20 kr. — Otrobi drobni z žakljem 5 gl. 10 kr. — debeli z žakljem 5 gl. 50 kr. — Krompir 4 do 5 gl. kvintal.

V Trstu, 6. maja 1883.

Kava, na kvintal. Moka 116 do 122 gl. — Cejlon, plante 85 do 135 gl. — perla 121 do 135 gl. — Portorico 98 do 116 gl. — Malabar 83 do 90 gl. — St. Domingo 56 do 68 gl. — Rio 40 do 58 gl. — Santos 37 do 66 gl. — Sladkor 29 gl. 50 kr. do 38 gl. —

Olje, na kvintal. Laško pol fino in fino v sodih 56 do 70 gl. — jutrovsko in albansko v sodih 38 do 42 gl. — s Karfa (Corfu) v sodih 38 do 43 gl. — dalmatinsko v sodih 42 gl. — v posodah 43 do 44 gl. — Olje iz pavole, angleško 35 do 41 gl. — Petrolje v sodih 10 gl. 10 kr. do 10 gl. 25 kr. — v zabojih 12 gl. 75 kr. do 13 gl. —

Mast, na kvintal. Mast (salo) angleška 77 gl. 50 kr. — ogerska 81 gl. — špeh 72 gl.

Žita, na kvintal. Pšenica 10 gl. 25 kr. do 11 gl. 25 kr. — Turšica 7 gl. do 8 gl. 25 kr. — Rž 7 gl. 50 kr. — Ječmen — Oves 6 gl. 50 kr. do 8 gl. — Fažol 10 gl. 50 kr. do 12 gl. — Grah 10 do 15 gl. — Rajž laški 14 gl. 50 kr. do 22 gl. 50 kr. — indijski 12 gl. do 12 gl. 50 kr. —

Kože. Podplati kvintal 140 do 175 gl. — Telečje kože kvintal 357 do 616 gl. — 100 jaričjih kož 34 do 42 gl. — Volna kvintal 100 do 130 gl.

V Ljubljani, 9. maja.

Pšenica hektoliter 7 gl. 64 kr.; rež 5 gl. 20 kr.; ječmen 4 gl. 55 kr.; oves 3 gl. 25 kr.; ajda 4 gl. 55 kr.; proso 5 gl. 4 kr.; koroza 5 gl. 60 kr.; leča 8 gl.; grah 8 gl.; fižol 10 gl. — Krompir kvintal 3 gl. 39 kr. — Maslo kilo 96 kr.; mast 88 kr.; špeh frišen 70 kr.; špeh povejen 76 kr.; surovo maslo 85 kr.; goveje meso 60 kr.; telečje m. 54 kr.; svinjsko m. 92 kr.; kostrunovo m. 36 kr. — Seno kvintal 2 gl. 69 kr.; slama 1 gl. 96 kr. — Drva trda, 4 štirjaški metri 6 gl.; drva mehka, 4 gl.

Priserčno zahvalo

izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, kateri so v tako obilnem številu spremili našega nepozabljivega očeta

JANEZ-A BFLÈ-TA

k zadnjemu počitku.

V Šempasu, dne 7. maja 1883.

Žalujoča družina.

Oznaniło.

Dne 30. maja t. l. od 3. do 12. ure opoldan se odda delo po dražbi za obzidanje pokopališča in sezidanje nove mrtvašnice (kapele) na Lokvah za znesek od 750 gl. a. v.

Pogoji in narisi so vsakemu v pregled razpoloženi pri podpisnem na Trnovem in na Lokvah.

Županstvo Trnovo, dne 10. maja 1883.

Župan JOŽEF RIJAVIC.

Mnogo veselja vžil sem v krogu svojih ljubih p. n. gospodov prijateljev, ko sem bival v Gorici. Ker mi nij bilo mogoče se od vseh osebno posloviti, kličem jim odhajoč z obljubo se njih vedno z radostjo spominjati, prav srčno.

Živili!

Anton Ditrich.

Ljudi in blago spravlja

A M E R I K O

najbolje in najceneje

ARNOLD REIF, na Dunaji,

I. Kolowratring, Pestalezzigasse 1.

Pasi kilovim

najnovelše sestave, prav pripravi in trdni VLAČNI, BREZ

SNETI, kakor tudi vsake vrste obveze, s pavji za človeka, angl. in franc. nogovice proti krčm, najno ejši pasovi za nosilce, vse ranocelne priprave iz gumee in vse potrebščine za bolnike.

O. NEUPERT, prej J. G. ZIEGER,

Dunaj, ustanovljeno l. 1873. kakor prej I. Graben 29, zno, tra v Trattnerhofu, Zaloga vseh pariških posebnosti. Razpošilja hitro in molče proti povzetju.

KLINGL & BAUMANN NA DUNAJ

! Dalnogled !

(Nov optični orod za v žep.)

za pekačarje, gorske prebivalce in na deželi itd.

kaže na 3-4 ure daljave čisto in razločno.

Ta novo iznajdeni dalnogled obstoji iz 2 optičnih leč, ki se dajo pripet na katero koli palico itd. in so razmeroma veliko večega uspeha ko navadni dalnogledi, zato so si pridobili splošno hvale in so priporočila vredni posebnosti za izlete na deželo itd. Cene: —

— Dalnogled (z oblačilom) za v žep gld. 1.25.

fineli gld. 1.75, najfiniji z večimi optičnimi lečami 2.50.

— Težomer, gotov in zanesljiv kazalec vremena gld. 2. — najfinije izdelan, v popolnoma novi, krasni opravi gld. 2.75. —

— Vinomer (aracometer), s katerim se hitro spozna, ali je vino boljše ali slabše vrste, 90 kr. —

— Mlekomer. Novi, patentirani orod za pregledavanje mleka, kako je, gld. 1.75.

— Gorkomer (nove iznajdbe) za kopeli, za toplje in mrzle posebno za otročje kopeli 75 kr. do gld. 1.50.

— Mali izjemno fini povečalniki za v žep z odlično razločivostjo po 45 kr., 75 kr., večji po 3 gld. do 4.50, 6.50.

— Mali parniki na vrteno, popolno dobro izvršeni, premakljivi s parom, da se lahko vozijo v kateri koli vodi gld. 3.50 do 6.12.

Op. Poduk o rabi se pridene brezplačno vsakemu kosu.

Razpodajalcem v veliki meri se

puščijo tovarne cene.

Pošiljatelj proti poštnemu povzetju „se dobivajo le neposredno“ od

Klingl & Baumann na Dunaji, Tegethofstrasse, št. 3.

Novi, ilustrirani ceniki s čez 200 krasnimi ilustracijami „največih novosti“ se pošljejo proti poslanim 15 kr. [v markah] „prosti poštnine“

TISKANE OLJNE PODOBE,

okvirji in ogledala

se kupijo ceno in dobro le neposredno v tovarni

Gustav-a Kerstan-a,

na Dunaji, II. Körnergasse 1.

Zapisniki in ceniki brezplačno in poštnine prosti.

Št. 103/E

Oznaniło.

Ravnateljstvo zastavljavnice (Monte di pietà), ustanovljene po grofu Thurnu v Gorici naznanja, da bode dne 25. junija 1883. začela javna dražba (kant) neresenih zastav I. četrtletja 1882, t. j. tistih, ki so bile zastavljene meseca januarja, februarja in marca 1882.

Ravnatelj: Lovisoni.

Izdajatelj in odgovorni urednik: A. FABIJANI. — Tiska: Hilarijanska tiskarna v Gorici.

Vaše blagorodje! Šicjem si v sveto dolžnost, da se Vam zahvalim za mo'e ozdravljenje. Mnogo zdravnikov je bilo nad menoj že obupalo; tedaj sem se na zadnje zatekel k Vašemu dr. Rozovemu življensku balzamu in že po drugi steklenici sem se čutil popolnoma zdravega. Trpel sem namreč za želodčnim krčem in slabostjo, posebno glava me je bolela in omotica se mi je delala, in sicer tako hudo, da ni bilo ure v dnevu, da bi ne trpel na teh boleznih. Ko sem pa začel jemati Vaš dr. Rozov življenski balzam, se je bolečina koj zmanjšala in zdaj sem popolnoma zdrav in upan, da se bolečina ne povrne, ker že 28 dni sem je prost. Dr. Rozov življenski balzam morem v resnici vsakemu najtopleje priporočati in ga tudi res priporočam vsem mojim znancem, ki t pijo za enako boleznijo. Zahvaljujem se Vam prav srčno. Z največjim spoštovanjem

Znojem (Znaim).

1

Miha Springer, zasebnik.

Temeljita pomoč vsem, ki so v želodci ali tebuhi bolni.

Ohranjenje zdravja

naslanja se večji del na čiščenje in snajenje sokrovce in krvi in na pospeševanje dobrega prebavljanja. Najboljše sredstvo za to je

dr. Roza življenski balzam.

Življenski balzam dr. Rozov ustreza popolnom vsem tem zahtevam: oživlja prebavljanje, nareja zdravo in čisto kri, da dobi zopet svojo prejšnjo moč in zdravje, odpravlja težko prebavljanje, gnjus do jedi, kislo zdravovanje, napetost, bljevanje, krč v želodci, zaslinenost, zlato žilo, preobteženje želodca z jedili itd., je gotovo in skušano domače sredstvo, ki se je v kratkem zaradi svoje izvrstne moči obče razširilo.

1 velika sklenica 1 gl., pol sklenice 50. kr.

Na stotine pisem v priznanje je na razgled pripravljenih. Razpošilja se na frankirane dopise na vse kraje proti poštnemu povzetju.

SVARJENJE!

Da se izogne vsakdo neljubim pomotam, prosim vse p. n. gg. naročnike, naj zahtevajo povsod izrečno dr. Rozov življenski balzam iz lekarn B. Fragner-ja v Pragi, kajti zapazil sem, da so naročniki na več krajih dobili zmes brez vse moči, ako so zahtevali samo življenski balzam, in ne izrečno dr. Rozovega življenskega balzama.

Pravi dr. Rozov življenski balzam

dobi se samo v glavni zalogi izdelovalca B. Fragner-ja, v lekarni „k črnemu orlu“ v Pragi, Ecke der Spornergasse Nr. 205-3. — V GORICI: G. Cristofaletti, lekarničar; G. B. Pontoni, lekarničar; R. Kürner, lekarničar. V OGLEJ: Damaso d'Elia. — V TRSTU: P. Prendini, lekarničar; G. Foraboschi, lekarničar, J. Seravalle, Ed. de Leitenburg, lekarničar. — V ZAGREBU: C. Arazim, lekarničar.

Vse lekarnje in večje trgovine z materialnim blagom v Avstro-Ogerskeji imajo zalogo tega življenskega balzama.

TAM SE TUDI DOBI:

Pražko domače mazilo zoper bule, rane in vnetje vsake vrste.

Ako se ženam prsa vnamejo, ali strdijo, pri bulah vsake vrste, pri torih, gnojnih tokih, pri črvu v prstu in pri nohtanju, pri zlezah, oteklinah, pri zmaščeni, pri morski [mrtvi] kosti. — Zaprte bule in oteklino se hitro ozdravijo; kjer pa ven teče, potegne, mazilo v kratkem ves gnoj na-se, in rano ozdravi.

Skatljice se dobodo po 25 in 35 kr.

Balzam za uho.

Preiskovan in po mnogih poskusih kot najzanesljivejše sredstvo znan odstrani naglušnost, po njem se dobi tudi popolno uže zgubljen sluh. 1 sklenica 1 gl. a. v.

Die Neue Gewerbe Ordnung

samt den in Geltung gebliebenen Bestimmungen der Gewerbe-Ordnung vom 20 December 1859, dem Gesetz über das Coalitionsrecht, über Ausschank und Kleinverschleis gebrannter geistiger Flüssigkeiten, über die Erzeugung und den Verkauf weinähnlicher Getränke, die Erzeugung und den Verbrauch von Spielkarten und den Vorschriften über das Hausirwesen. Populär dargestellt und durch die Spruchpraxis des k. k. Verwaltungs-Gerichtshofes erläutert von Dr. Sigmund Goldberger.

Dritte Auflage. 8 Bogen. Octav.

Preis 40 Kreuzer.

Gegen Einsendung von 45 Kreuzer überallhin franco. Man verlange ausdrücklich nur Dr. Goldberger's Neue Gewerbe Ordnung.

A. Hartleben's Verlag in Wien. I., Wallfischgasse 1.

Št. 531

Razpis dražbe.

Po sklepu c. k. pomnoženega okr. š. sveta 26. aprila t. l. zidale se bodo šolske hiše: v Batah, — na Dolu nad Ajdovščino, — v Kronbergu.

Stroški so prevdarjeni za prvo gl. 1670 kr. 11 za drugo gl. 3326 kr. 19¹/₂ za tretjo gl. 3744 kr. 23

Dražilo se bode v Gorici v uradni c. k. okr. š. sveta dne 17. maja t. l. ter se prične ob 9. uri zjutraj, a sklene za prvo ob 10., za drugo ob 11. in za tretjo o poldne.

Do 9. ure istega dne sprejemajo se pis-mene ponudbe.

Načrti, preudarki in drugi pogoji so raz-vidni pri podpisnem uradu od 6. do 17. maja t. l. od 9—12 predp. in od 3—5 ure pop.

C. K. OKR. ŠOLSKI SVET V GORICI dne 2. maja 1883.

Samo 10 g. 75 k.

popolna obleka iz mešanine (Stoff).

Samo 8 gl. 50 k.

moderna povrhu sukuja.

Samo 3 gld.

hlače iz mešanine.

Samo 5 gl. 50 k.

popolna obleka iz platna

v zalogi obleke za gospode

Ignacija Steiner-ja v Gorici,

nasproti nadškofijski palači.

Obleka za otroke vsake starosti, zaloga mešanin, vsakovrstnih domačih in tujih izdelkov, lastna šivarnica, dela se po meri hitro, fino in trdno.

Nepremočljivi plašči, ponočne suknje, lvy-ske suknje, perilo za gospode, zavrtniki, plašči za gospe posebno priporočeni.

Razglas.

Podpisano županstvo razglašja, da bo dne 28. maja t. l., to je v ponedeljek po prazniku S. R. Telesa — in tako isti ponedeljek vsako leto — pri sv. Križi Ipavskem somenj za živino in kramo vsake vrste. Tako tudi 14 septembra vsakega leta.

Županstvo Sv. Križ, 8. maja 1883. NAČELNIK.